

Pred posebnim tribunalom. — Dne 15. o. zj. započela je rasprava protiv neklih vodja tajne komunističke organizacije. Između deveterice optuženih dvojica su bivši poslanici u parlamentu Grieco i Molinelli. Optuženi su, da su spremali urotu protiv države, da su huskali građane na oružani ustanak i da su se zio izražavali o predsjedniku vlade on. Mussoliniju. Osuđeni su na duži zatvor.

Grčki ministar vanjskih poslova u Rimu. — Prošle sedmice bio je u Rimu, na prolazu iz Zeneve, grčki ministar vanjskih poslova Mihalakopoulos. Posjetio je on. Grandija, podsekretara u talij. ministarstvu vanjskih poslova, te mu je tom prilikom izrazio u ime grčkoga naroda zahvalnost za zagovaranje talijanskog delegata u Zenevi u pitanju zajma, kojega je Grčka od Lige Naroda zamolila.

Razne političke vijesti

Jugoslavija. — Uzbudjenje, koje je u Jugoslaviji uslijedilo po atentatu na generala Kovačevića, po malo se stišava. Bugarska je za volju dobrih odnosa s Jugoslavijom odlučila provesti strogi nadzor nad Makedoncima, koji su dosada iz Bugarske često provaljivali na jugoslovenski teritorij s terorističkim ciljevima. Jugoslavija je u Makedoniji pojačala svoju zandameriju i vojsku, te je za sada onemogućeno daljnje djelovanje revolucionaraca.

U Beogradu djeluje već više dana verifikacioni odbor narodne skupštine, koji ovjerljuje poslaničke mandate. Doskora će se sastati narodna skupština, kojoj je za privremenog predsjednika imenovan Perić, bivši ministar vanjskih poslova. Prošlog tjedna sastala se je na sjednici vlada, te je raspravljala o državnom proračunu. Proračun je za ovu godinu za jednu milijardu dinara manji nego lani, pa je s time vlada zadovoljna.

Stranaci ke život dosta živ. Narocito se mnogo radi i govori o osnivanju demokratskog bloka (Radić, Fričević, Davidović, Špaňo), koji bi imao rušiti sadašnju vladu, te upostariti novu demokratsku i seljačku vladu. U tom pogledu nije još sve dogovoreno. Radić i Fričević sasna su sporazumni. Oni su se do sada već više puta sastali na razgovor. Veliki su prijatelji postali, da takvi nisu nikada bili. Samo je Davidović još neodlučan, jer on ima u sadašnjoj vladi 6 svojih ljudi, pa se boji, da će i to izgubiti stupi li odlučno u blok za osnivanje nove vlade.

Poljska i Litva. — Između Poljske i Litve odnošaji su nekako pomučeni još od godine 1920. Kada je Poljska sa svojom vojskom nasilno zauzela grad Vilno, koji je pripadao Litvi. No, pred kratkim su se ti odnošaji zaostriili. Litvanska vlada je naime otpustila oko sto poljskih učitelja. To je optuženo obrazložila, da ti učitelji ne poznaju državno litvansko jezika, pa su prema tome nesposobni da odgajaju dobre litvanske državljane. Litva je zatvorila sve poljske škole. Na ovaj postupak Litve poljska je vlada odgovorila sličnim postupkom u svojoj zemlji. Zatvorila je sve litvanske škole i pohapsila nekoliko uglednih litvanaca nacionalističkih vodja i svećenika. Uslijed toga su se dakle njihovi odnošaji poostrili.

Papa i država. — Godine 1870. bila je Papi uzeta svjetovna vlast. Uslijed toga bili su dugo odnošaji Vatikana i Italije dosta hladni. Između njih Italije i Pape u zadnje vrijeme počeli su se ipak osjećati neke prijateljskije veze. Fašistička vlada nastoji da s Papom i katoličkom crkvom živi u prijateljsstvu, pa je već u više slučajeva očitovala želju, da popravi svoje odnose s Papom. To se osobito pokazalo u pitanju kongruve višem i nižem kleru i u pitanju jubileja sv. Franje, kad je vlada vratila crkvi oduzete zgrade. Osim toga fašisti su na svakom koraku pobijali protu-

crkvene elemente, osobito komuniste, zatvorili framasunske lože. Sve je to dovelo do nekog zbliženja i do prijateljstva crkve i države. Kad je talijanska vlada uzela vidnog učesća na euharistijskom kongresu u Bolonji i kad su tom prilikom neki pariski i rimski listovi pisali, da ovaj kongres znači likvidaciju rimskog pitanja, onda je poluslužbeno glasilo Vatikana «Osservatore Romano» napisalo dva članka za redom, u kojima je priznalo i pohvalilo nastojanje vlade za poboljšanje odnosa prema Crkvi. Ali u isto vrijeme naglašuje, da Italija time nije Vatikanu sasna zadovoljila, da još uvijek, uza svu naklonost fašističke vlade do crkve, rimsko pitanje još postoji. Vatikan nije zadovoljan, jer Papa nema one vlasti, koju je imao prije 1870. g. A to treba uređiti, kaže «Osservatore».

U posljednje vrijeme izišla su dva važna članka o tom pitanju. Jedan je zasaňo u «Corriere della Sera» iz ner. Glavni Gentile-a, bivšeg ministra prosvjete, a drugi u listu Mussolinija «Popolo d'Italia» iz pera Arnalda Mussolinija. Gentile sumnja u mogućnost rješavanja ovog pitanja i želi, da se uopće ne riješi. Arnaldo Mussolini naprotiv tvrdi, da je moguće riješiti rimsko pitanje pod uslovom, da to ostane interna stvar Vatikana i Italije.

«Osservatore Romano» objelodanio je dva članka, u kojima odgovara na izdvoje jednog i drugog lista. «Osservatore» kaže: «Ne vidimo nikakva razloga, zašto Italija ne bi bila u mogućnosti ostvariti onu državu koju crkva treba, da može izvršivati svoju duhovnu zadaću u svijetu. Jedino ju je Italija uništila i radi toga jedina ona može je uspostaviti, ako ne u prvašnjem opsegu to ipak u takvom nužnom opsegu, da se pred očima čitavog svijeta garantira neovisnost vlade duša.»

U tom pogledu nije još ništa zaključeno. Novine javljaju, da će buduću broj službene i-sističkog lista «Eglio d'ordini» donijeti jedan članak o tom pitanju, da zaključi polemiku.

Francuska i Rusija. — Između Francuske i Rusije bilo je došlo do nekog malog nesporazumka. Kako smo već pisali ruski poslanik u Parizu, Rakovski, bio je u tjesnoj vezi s komunistom u Francuskoj. On je propagirao i pomagao francuski komunizam. To nije bilo Francuskoj pravo pak je zato žaljivala, da Rusija svog poslanika smjeni. I doista to je Rusija makar i preko volje, ali za volju dobrih odnosa s Francuskom, i učinila. Rakovski je morao zpuštiti Francusku, a na njegovo mjesto Rusija je imenovala Dvoglavskog, koji je do sada bio sovjetskim poslanikom u Tokiju.

Sastanak Chamberlaina, Briand i Zaleskoga. — Prošlog petka stigao je sa svojom gospođom u Pariz ministar izvanjnih poslova Velike Britanije Chamberlain. Njega su dočekali predstavnici francuskog ministarstva izvanjnih poslova, lični prijatelji i zastupstvo britanskog poslanstva u Parizu. Tom prilikom održana je vrlo važna konferencija između Chamberlaina, Brianda i poljskog ministra vanjskih poslova Zaleskoga, koji je baš u to vrijeme iz Varšave stigao u Pariz. Ovoj konferenciji pripisuje se u političkim krugovima velika važnost, jer se na njoj pretresalo pitanje odnosa ovih triju država prema Rusiji i o posljednjem odlasku Rakovskog iz Pariza.

Atentat na albanskog poslanika u Pragu. — Dne 14. o. m. j. je u Pragu izvršen atentat na Cenu bega, koji je nedavno tamo postavljen za albanskog poslanika. Kada je Cena beg te večeri u 10 sati ulazio u garderobu kavane «Palace», odapeo je jedan mladić iz revolvera tri hica na njega i tako ga teško ranio, da je na putu u bolnicu podlegao ranama. Atentator je 20-godišnji Alkibijad Beby, student liceja u jednom gradu Italije. Na saslušanju kod

policije izjavio je, da je svojim atentatom htio spriječiti izdaju, koju je činio prema albanskoj državi albanski poslanik Cena beg. Cena beg je namo bio prijatelj Jugoslavije, pa je kaže Beby, namjeravao Albaniju prodati Jugoslaviji. Atentator je tekaó cijelo poslije podne u kavani za Cenu bega u namjeri da izvrši atentat. Kada ga je policija uhapsila, on je bez ikakvog otpora i sasvim mirno predao svoj revolver i svoju putnicu. Sa mjesta atentata odveden je Alkibijad Beby odmah na policijski komesarijat, gdje su izvršena saslušanja, kako bi se tačno ustanovili motivi, koji su nagrali ovoga mladića na to, da počinu atentat, kao i eventualni saučesnici. Do sada novine o tome ne pišu ništa potanje.

Bugarska naprama Jugoslaviji. — Dopisniku beogradske «Pravde» izjavio je bivši ministar predsjednik Bugarske Cankov sljedeće:

«Naša vlada za četiri godine, otkako državom upravlja Demokratski Zgovor, ima jednu želju i jednu glavnu ideju: da bude u dobrim odnosima sa svojim susjedima, a naročito s Jugoslavijom, koja nam je najbliža i srodna po rasi. No kako je rat nakupio mnogo mržnje među nama, to je sporazum napredovao lagano. Što se tiče posljednjih incidenata koji su tako teški za vas, a naročito za nas, treba da ste uvjereni: 1. da stranka i vlada, ko i bugarsko javno mnijenje, nikako ne saosjećaju sa onima, koji su krivci atentata i posljednjih događaja u Makedoniji i u odobravanju njihova; 2. da se treba da znate, da naša vlada i stranka čine sve napore, da se poboljšaju odnosi među nama; 3. mjere, koje je vlada preduzela u posljednje vrijeme za suzbijanje prelaza elementa iz Bugarske u Južnu Srbiju, i obratno, ozbiljne su. Proglašeno je opasno stanje, a ono je, samo po sebi, važna mjera za nas. Naš je cilj, da damo dokaz o dobroj volji Bugarske, da bi postojali i nadalje normalni odnosi između nje i bratske Jugoslavije.»

Deseta objeltnica boljševičke revolucije. — 16. o. m. j. prošle nedjelje, navršilo se je ravno 10 godina od kako je buknuła velika boljševička revolucija. Toga su se dana po svoj Rusiji vršile velike proslave. Naročito je u Lenjingradu obavljena proslava u velikom stilu. Proslavi, koja se je vršila u palači bivše Dume prisustvovali su svi članovi sovjetske vlade te odbor komunističke stranke. Značajno je, da nisu manjkali ni članovi opozicije, kao na primjer Trocki, Zinovijev i Jevdokim. Uz proslavu vršio se je istoga dana kongres centralnog izvršujućeg odbora komunističke stranke. Predsjedao je Kalinin. Za njim je govorio načelnik sovjetskih komesara Rikov. On je govorio o vanjskom i unutarnjem položaju sovjetske Rusije. U svom je govoru naglasio, da je danas Rusija konsolidirana i jaka, te postaje sve neodvisnija od evropskih velikih sila. Rikov je u svom govoru rekao: «Ako danas još nije moguće govoriti o danu kada će Rusija biti napadnuta, nije time rečeno, da se napada na Rusiju ne sprema. Takve namjere pokazuju neke države.» U izvještaju o unutarnjem položaju Rusije Rikov je kazao, da će Rusija dostići uvesti sedamstotni rad, mjesto dosadašnjeg osamstotnog. Zaključio je svoj govor naglašujući uspjeh ruske revolucije u prošlih 10 godina.

BURZA.

Dne 19. oktobra moglo se je na tršćanskoj burzi dobiti za: 1 dolar talij. lira 18.30; 1 liru šterlinu lira 89.10; 100 franc. franka lira 71.80; 100 švicarskih franka lira 352.90; 100 belgijskih franka lira 255.20; 100 njemačkih maraka lira 437.20; 100 austrijskih šilina lira 258.60; 100 čeških kruna lira 54.35; 100 jug. dinara lira 32.30.

Fr.: Kamo to gjeđaš, Jurino?
Jur.: Tamo, kade j' on čovek z lože, mi, ke na njem klepeču, kako zve.
Fr.: Ca ga ne poznas?
Jur.: Ma — skoro him rekald da je.
Fr.: Ono ti je Jure Nedelutić, Zvanik to.
Jur.: Ni moguće!
Fr.: Kako ni moguće?
Jur.: Ma ter on bi morald već u tih vremena bit dole v Amerike.
Fr.: Ma ni, nego je tu — doma, pa mater, ka ga brani i oblači.
Jur.: Ma ter nas je bil svih pozdrav da gre z dolu, tamo nekamo va M siko.
Fr.: I va istinu, već je imel sve pripremo, da gre, ma va zadnji hip da je tamo nekakov rebelijon, i to je je malo nazad zadržalo. Strah vrag!
Jur.: Ma ter ima još Ameriki! Bože, duga i široka! Mogal je poč na jedne rečene va Novajorku ale va Čikagu.
Fr.: To sam mu i ja rekald, ma njega d' j' strah potresa, a tamo da su nas strasno velike kući. Ne daj Bog da zvrnu. Nijedan da ne bi pod njimi z ostal.
Jur.: Mogal je poč niže. Va Ohio, ali još kamo niže, kade ni oneh velikih kuć.
Fr.: Je, ma tamo da su one strasne i čini, povodnji i ča ja znam da još.
Jur.: Mogal je poč još niže: va tamo ziliju!
Fr.: Spravljal se je i tamo, ma da je j' neki rekald, da onuda puno ljudi umpra od one neke žute febri.
Jur.: Pak je još sveta. Na priliku — Japan je zemlja dosta bogata.
Fr.: Ja, ma i tamo da se vavek zemlja treše i uragani da delaju vraga.
Jur.: Ako već ne će da gre va Japan, blizu mu je Sibirija — i tamo bi na delu, samo da će.
Fr.: Ja — ma tamo da j' strasna zima, a on da je odvakek bil zimogrovno, Brižan čovek!
Jur.: A zač ne bi šal va Kinu? Tamo im sega i svačesa!
Fr.: Ja — ma tamo da se vavek tamo Glavi da lete jedna za drugu, kao i lošnjaki.
Jur.: Zač ne gre va Indiju? Ona bogata zemlja je kako storena za njega.
Fr.: Je, ma da j' čul, da onuda je puno kačak, ke da su jako zločestotrovne.
Jur.: A ča govori za Australiju?
Fr.: Tamo bi morda i šal, da ne bi do-

P O D L I S T A K

Ciganka

Pripovijest iz istarskog života. Napisao Ćić. (Nastavak 2)

Nasred sela bio je već spremljen ograđeni prostor za ples. Već ujutro rano počeli su se mladići kupiti oko «plesišta». Šalili su se i raspravljali o sajmu i o plesu. Najviše su jedan drugoga bockali za prvu poskočnicu, koju će udariti svirači čim misa svrši. Prvi ples, naime, svaki mladić pleše s onom djevojkom, koja mu je srcu najdraža, pa po tome dolaze na javu sva voljenja i sve seoske ljubavi. Tako je u Plesivcu oduvijek i oecvi i djedovi današnje seoske mladeži započeli su pred svijetom svoje ljubavi baš na poskočnicama na dan «opasila». Pa tako rade i njihovi sinovi i unuci. Mladići i djevojka, koji na opasilu prvu poskočnicu zajedno plešu, vole se i uzeti će se, ako se ne iznevjere, ili ako im zao udes na put ne stane. Jest, ako im zao udes ne stane na put... Kao što redovito biva, kod svih bućnih i veselih prigoda, pa tako i kod

plesa, glavnu riječ vodi najveći bekrija i razbijač. Tako je bilo i u Plesivcu. Na svakom plesu, pa tako i ovog «opasila» glavnu je riječ vodio Jive Tonetov. Jive Tonetov! Bio je to mladić visokog uzrasta i sub. Oči je imao smeđe i zelenkaste, i već se je po očima vidjelo kakav je. Dosta je bilo pogledati mu u oči, pa da i nema na licu onih znakova, koji su govornili i svjedočili da voli gustu i tešku tučjavu. Rad mu nije ostavio žuljeva na rukama. Znoj ga nije sušio. Za vino i duhan i nogu bi si do koljena odrezao. Naročito je bio strasveni pušač. Jedanput, kada drugaćije nije mogao do duhana, jer nije od oca mogao nikako izmzusti ni prebite pare, razbio je u noći prozor na trafici, pa je skatulle cigareta na jednom ostrum štapu nabodene vukao van. Dosti daleko od Jiveta (oni su uopće uvijekdaleko jedan od drugoga) pred prostorom za ples, stajao je Mirko Jožin. I dok je Jive svojim hrapavim, bečarskim glasom galamio, Mirko je stajao mirno i sutiljivo, nagnut na ogradu prostora za ples. Mirko je bio mladić sređnjeg stasa. Njegove su oči odavale dobru i plemenitu dušu. Sve je na njemu bilo ured-

no. Glas mu je bio miran i ugodan. U selu je važio kao pošten i radin mladić. Bio je sin najmućnijeg seljaka u Plesivcu, i k tome još jedinac. Njegovi su roditelji već odmakli u godinama, pa je sve imanje, sva «kmetlija» ostala na njemu. Bilo bi mu doduše potrebno da si nadje ženu, kući gazdaricu, na tu su ga već nagovarali i otac i majka. Kuća bez žene ne može da napreduje, to i on uviđao, no nikako nije mogao, da se na taj tako ozbiljan korak odluči... Danas je nekako zamišljen. Ne sluša Jivinu galamu, a ni ti ga bude dosjetke njegovih vršnjaka, mladića, koji su veselijih od njega i koji jedva čekaju da gladzala. Tek ga najedanput nešto u srcu šikne, kad je Jive, nasmjavi se zlobno kroz rijetke, od vina crne zube, prama njemu jače viknuo: «Bog zna s kon će Mirko prvega ubrnuti? Drži se kao da bi ga ciganke uredile — — —» Mirko je popreko pogledao Jivu. U tom ostrum i teškom Mirkovom pogledu svi su mogli vidjeti kako je on primio Jivini riječi i koliko do njega drži. Najedanput je zamukla riječ, mladići

su prestali sa smjehom. Svi su znali, da je Mirkova šaka često puta zagladila nedostojnu i neumjesnu riječ, pa se se bojali, da će i sada Mirko planuti. No, u to su zavzonila zvana na tro-poziv k misa. Sve je selo nagrnulo na crkvu. Crkvice je bila sva ružama nakičena i dupkom puna naroda, a oni koji nisu mogli u crkvu posjedali zavani po zidu okolo crkve. Prvi dio crkve zapremile su djevojke, koje su u red klečale. Na kraju prvoga reda klečala je pobožno čitala iz svog molitvenika ciganka Ana. Njezino lice bilo je mirno i nekud zamišljeno. U tom je raspoloženju bila još ljepša nego inače. Ona je molila, molila vruće, kao nikad u svom životu za vrijeme cijele mise, doš su je za zatiljku, po bijelom divno... u radjenom vratu pekle jedne dobre i drage oči... Te su je oči golicale, a ona je molila: «Bože, dad mi sreću, dad da me za tvoj jeli život gjeđaju one oči, one oči...» Mirko Jožin stajao je među mladićima u pozadini, nepomičan za vrijeme cijele mise i gnuh za rječ bežnje. Njegov je pogled milovao Anu, koji je na kraju prvog reda klečala i molila molila... (Nastavit će se).

zijonircima Istre, koji imaju dekret, da im je penzija određena, ali im novac još nije isplaćen, a čekaju već više mjeseci, neka se prijave u uredu društva u Puli Via Zonta br. 7. I. kat., te neka sobom donesu dokument, kojim im je penzija određena. Oni, koji stanuju daleko od Pule, neka se prijave povjerenicima, koje društvo ima u svakom selu. Kada društvo sakupi sve podatke o neisplaćenim penzijama uputiće preko prefekta na vladu jednu molbu neka im se isplata pospješila.

Za bolesne od raka (kankara)

I u Istri umiru mnogi od raka. Među umrlima od raka bilo je i takvih bolesnika, koji bi se bili mogli izliječiti, ali u Istri nije do sada bilo bolnice ni specijalista liječnika, kojima bi se bolesnik bio mogao s uspjehom obratiti. Tek sada pred nekoliko dana otvoreno je u puljskoj pokrajinskoj bolnici jedno odjeljenje, koje će se baviti samo liječenjem raka. Puljska je bolnica pred kratkim izdala jedan proglaš, kojim javlja, da će se u tom novom odjeljenju (Centro di accertamento diagnostico del cancro) svakog petka od 10-12 sati obavljati besplatne vizite za one bolesnike, koji boluju ili koji sumnjaju, da boluju od raka i koje na puljsku bolnicu uputi općinski liječnik.

Boj na muhe.

Pred nekoliko dana razaslalo je ministarstvo unutarnjih poslova svim pokrajinskim prefektima jednu okružnicu, u kojoj se navajda način i sredstva za jedan novi i sistematski boj protiv muha.

Da su muhe stalni raznašači teških bolesti, te da prema tome štete općem narodnom zdravlju, ne trebamo ni govoriti. Dosta je ako kažemo, da je muha glavni širitelj tifusne groznice, koja tisuće ljudi svake godine pomori. Vlada je veliko zlo, koje narodu nanašaju muhe shvatila, pak je ovom svojom okružnicom započela jedan boj, koji će se novim odredbama i propisima, što će doskora izdati pojedini prefekti, raširiti po svojoj zemlji. Po gradovima i po selima morati će se svi građani ravnati po novim zdravstvenim naredbama, a da boj na muhe što bolje uspije provesti će se u pojedinim pokrajinama široka propaganda.

Školski proveditor comm. Reina premješten

Vlada je pred nekoliko dana odredila, da se dosadnji proveditor za škole cijele Julijske Krajinje i Zadra comm. Reina ima premjestiti u Palermo, da tamo vodi školski proveditorijat za cijelu Siciliju. Comm. Reina došao je u Trst odmah po prevratu, te je neko vrijeme vršio službu generalnog civilnog komesara, a poslije je bio imenovan proveditorom za škole.

Za novog školskog proveditora Julijske Krajinje i Zadra imenovan je prof. Ambrogio Modino, dosadnji proveditor u pokrajini Basilicatu.

Promet stranaca u Opatiji. U mjesecu septembru došlo je u Opatiju 4070 stranaca i to: 925 Njemaca, 873 Talijana, 832 Mađzara, 730 Austrijanaca, 286 Čeha, 157 Jugoslovanca, 78 Poljaka, 67 Rumunja, 24 Amerikanaca, 23 Engleza, 14 Francuza, 13 Švicara, 5 Belgijanaca, 5 Grka, 4 iz Južne Amerike, 3 Egipćana, 2 Danca, 2 Turka i 27 stranaca drugih raznih narodnosti.

Teška automobilska nesreća. Na cesti, koja vodi iz Plomina prema Kozljaku prevrtno se je dne 14. o. mj. jedan automobil. U automobilu se je nalazio Giulio Manzini-De Pangher i njegova kći. De Pangher je spretno skočio iz automobila, kada je vidio da mu prijete opasnost, no njegova kći Jole ostala je pod prevrnutim automobilom smrskane glave — mrtva.

Kradja u Balama. U noći, 10. o. mj. dok su u kući Masarazzo u Balama svi spavali, nepoznati, ali vrlo spretni lopovi provalili su kroz jedan prozor u konobu, gdje su pokrali 1 pršut, 2 krpe slanine, te ni više ni manje nego 30 lijepih sirova. I pobjegoše.

Pred koprarskim tribunalom. Koprarski tribunal osudio je na 3 mjeseca i 10 dana zatvora te na globu od 100 Jira i smanjenje svih sudbenih troškova Antuna Mavrića iz Podgrada, jer je htio sa deset lira podmititi karabinjere, koji su ga bili za jedan prestupak uhapsili.

Isti tribunal osudio je Anu Jerčimović iz Zazida na 10 mjeseci zatvora a Ivanu Ujčić, također iz Zazida na 6 mjeseci zatvora kondicionarno, jer su 13. junija 1927. dovukle na željezničku prugu blizu Zazida jedan

telegrafski stup. Da taj stup nije na vrijeme opažen zbog toga se je vrlo lako dogoditi kakva željeznička nesreća. Nepoznati lopovi otjerali 23 ovce seljaku Šimunu Bazgu iz sela Jurani kod Sv. Lovreča Paznatškoga. Ova je velika kradja silno uzburkala i tamošnje pučanstvo. Tatovima ni traga ni glasa. Naše siromašno seljaštvo već je sito ovakvih slučajeva. Trebalo bi provesti jednu žiru potjeru za lopovima, koji moraju da pripadaju svi jednoj jakoj lopovskoj organizaciji za svu Istru. Sad na jednom sad na drugom kraju Istre robe se staje već toliko godina tako sistematski, da je pravo čudo. Do kada će se to lopovsko djelovanje nastaviti?!

Hapšenje jedne lopovske družine. — U noći između 26. i 27. septembra lopovi su iz staja Frana Fave, u blizini Novigrada, ukrali 9 glava blaga. Četiri glave bile su odmah drugog dana pronađene u jednoj šumi, a dvije u jednom selu. Karabinjeri su se odmah dali u potjeru. No, duže vremena nisu mogli lopovima ući u trag. Tek 8. o. mj. mogli su uhapsiti nekeko sumnjive osobe u Tinjanu. Osim tih Tinjanaca uhapsili su odmah zatim nekeko Višnjance i jednog mesara iz Motovuna. Svih skupa bilo je uhapseno 13 lica. Budući su po svim izgledima oni krivci, ne samo za onu posljednju kradju, nego i za mnoge druge kradje, predvedeni su u koprarski zatvor, da čekaju osudu.

Puljska i pitanje vode. — Prošlo ljeto sa svojom sušom bilo je upravo nesnosno na Puljštini. Sela su bila ostala bez vode, pa su zbog toga trpjeli ljudi i životinje. Da se tome zlu u buduće doskoči predlaže puljska općina svojim frakcijama, neka na rabetu nastoje ove zime izgraditi vodovode po onim selima, gdje tih još nema. Općina će za svako selo proučiti i projektirati vodovode, ali troškove ne može snajati, nego će sami seljaci morati sve snositi.

Zimjinski podestiat — predao je pred nekoliko dana višim vlastima jedan opširan izvještaj u kojemu prikazuje u kakvom se žalosnom stanju nalaze prometne veze pojedinih frakcija Zimjinske općine. On pozivlje vlasti, da bi se što prije pobrinute za izgradnju cesta na Zimjiništinu.

Pokus motornog oranja u Rovinjskini. — U nedjelju, dne 10. o. mj. obavljena je u blizini Rovinja, u kraju zvanom «Val di Spizieri» pokusi za oranje s motornim plugom. Tim zanimivim pokusima prisustvovali su zastupnici svih rovinjskih političkih, gospodarskih i crkvenih vlasti. Pokuse je organizirala Putujuća gospodarska škola uz pomoć rovinjske poljodjelske zadruge, te tvrdke Pelacčiar iz Pule. Tom su prigodom održana dva govora o modernom poljodjelstvu te o žitnoj bitci. Zatim je rovinjski župnik blagoslovio motorni plug. Pokusi su trajali 2 sata, te su vrlo lijepo uspjeli.

Na Zimjiništinu su karabinjeri našli 69 ukradenih ovaca. — Dne 14. o. mj. zimjinski su karabinjeri našli, u velikoj šumi, koja je vlasništvo Conte Montecuccoli blizu sela Gorice, u jednom ograđenom prostoru 60 ovaca. Te su ovce bile tamo dotjerane od lopova, koji su ih pokrali na raznim stranama, a nisu mogli da ih odmah prodadu. Na Zimjiništinu događaju se česte kradje blaga, no zlikovcima se još do sada nije ušlo u trag.

Ribari uhapseni, jer love dinamitom. — U posljednje vrijeme vlasti strogo nadziru obalu i more, te hapse i kažnjavaju zatvorom i globom ribare, koji love ribu dinamitom ili kakvim drugim praskavim materijalom. Takav način ribolova nije nipošto u skladu s razumnim ribolovom. Vlada je u tom smislu izdala vrlo oštre naredbe, no ima još ribara, koji se tih naredaba ne drže. Tako su i pred nekoliko dana piloti lučke kapitanerije u Malom Lošnju uhvatili na moru između Lošnja i Suska četiri ribara, koji su iz jedne ladje bacali dinamit na ribu. Predani su u zatvor, da čekaju sud.

Koliko se u Puli ribe pojeda. — Izračunano je i izneseno u jednoj statistici, da se je u Puli godine 1926. pojelo 378.498 kg. ribe.

Koliko se blaga kolje u Pul. — U zadnja dva mjeseca, augusta i septembra, zaklalo se je u Puli 232 vola, 115 krava, 16 junaca, 336 telaca, 11 janjaca, 84 ovce, 17 svinja i 7 konja.

Kradja. — Pred nekoliko dana provalili su nepoznati lopovi u ured tvornice konserve u Izoli, silom su otvorili blagajnu i pokrali sav novac, koji su u blagajni našli.

Zaključak školske godine na poljodjelskoj školi u Pazinu. — Dne 12. o. mj. zaključila se je na praktičnoj poljodjelskoj školi u Pazinu škol. godina 1926-27. Toga su se dana na svečan način, uz prisustvo svih pazinskih vlasti, predale učenicima diplome.

Avijatička nesreća. — U noći 13. o. mj. pri spuštanju iz visine u puljsku luku prevrtno se je jedan vojnički aeroplan. Časnik i motorista, koji su u aeroplanu bili, ostali su ozbiljno ranjeni.

Za dvije kokoši. Deset mjeseci zatvora. — Puljski tribunal je dne 11. o. mj. osudio nekoga Armando Astesiana iz Gornove na 10 mjeseci zatvora. On je bio optužen, da je u magazinu na puljskoj staniji, gdje je bio namješten kao nadglednik, ukradio iz jedne pošiljke dvije kokoši, a iz druge jedan sir.

RED UKRCAVANJA KOD TRČANSKIH PAROBRODARSKIH DRUŠTAVA.

19. oktobra 1927. Opći red (Turno generale): — Mornari (1) 276; mladići palube 1. 28; mladići palube II. (1) 29; mali palube (2) 21; fogišti (2) 233; ugljenari (1) 94; mladići sobari 3; mladići kuhari 18; mali kuhari (3) 29. Lord Triestino: — Mornari (2) 155; mladići palube I. 63; mladići palube II. (4); mali palube (9) 34; fogišti (2) 281; ugljenari 138; mali stroja 184. Cosulich Nord: — Mornari (2) 70; mladići palube (3) 74; mali palube (7) 42; ingrassatori 19; fogišti 28; fogišti nafte (2) 13; ugljenari (1) 18; mladići stroja (2) 24; mladići sobari (10) 101; mali sobari (6) 46; mladići kuhari (2) 40; naučnici kuhinje (3) 11; mali kuhinje (7) 16. Cosulich Sud: — Mornari (25) 38; mladići palube (5); 30; mali palube (8) 44; ingrassatori (5) 24; fogišti (1) 23; fogišti nafte (8) 33; ugljenari (3) 33; mladići stroja (4) 22. Libera Triestina: — Mornari 16; mladići palube 1; mali palube (10) 1; ingrassatori 10; fogišti (1) 33; ugljenari (2) 13; naučnici (garzoni) I. 5; naučnici II. 10; mali sobari (8) 1; mali kuhinje (3) 6. Tripovich: — Mornari 15; mladići palube 14; mali palube 9; fogišti 52; ugljenari 30; mali stroja 1. Gerolamich: — Mornari (2) 35; mladići palube (1) 17; mali palube 9; fogišti (1) 37; ugljenari (6) 32. Martinovich: — Mornari 6; mladići palube 2; mali palube 1; fogišti 1; ugljenari 1. Opaska: Brojevi u zagradama označuju koliko osoba od svakog zanimanja društvo treba. Broj izvan zagrada označuje red (krcanja predbilježenih pomoraca, koji imaju svaki svoj broj. — Mornar = marinaio; mladić palube = giovane di coperta; mali palube = mozzo di coperta; mladić kuhinje = giovane cucina; mali kuhinje = mozzo cucina; sobar (konobar) = cameriere; ugljenar = carbonaio; naučnik = allievo; mladić stroja = giovane macchina.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI. Tiskar: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Svi koji kane putovati u Ameriku i Australiju, neka se obrate na ovlaštenog zastupnika za izseljenje za kotar Volosko-Opatiju: CHITTER MARIO, MATULJE (kod kolodvora).

Telegraf Matko Gortan u Pazinu. Preporuča se općinsku mjestu i okolice svoje fotografirsku radijoru. Izdaje bez svrhuju fotografije po likovnu i po ličnu vrijeme, te poručuje slike (negativne). Fotografije za putovanja (pašportske) izdaje i u toku 1 sata.

GLYKOL. Samo pomoću energičnog liječenja s Glykolom liječi se glavobolja, slabokrvnost, kostobolja i slaboca. Specijalizirana ljekarna Castellonovich, Trst, Via del Giuliani 42. Cijena jedne boce L. 7-50. Za cijelu kuru treba 6 boca.

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (Iza magistrata). Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh najbolji za opštet i obrt. Besplatno podučavanje za vezele. Potrebittine za stroj. Popravci. Upostava motornog pogona. Stara trčanska tvrdka, ustanovljena 1899.

Narodni koledar „FRANINA i JURINA“ za Istru za god. 1928. izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista lijepi koledar poznat je i obiljubljen u svim istarskim domovima. Ove je godine koledar još ljepši nego lanjski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poučnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd. Kupujte ga! Širite ga! Preporučujte ga svojim prijateljima! Naručujte ga! Naručite prima „Tiskara Edinost“ i Uprava „Istarske Riječi“, Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjižara: Stoka, Trst (Via Milano); Tomasić, Opatija i Trbojević, Rijeka. Dobra je knjiga naš najbolji prijatelj! Ovaj je koledar vjislinu naš dobar prijatelj! Stoji samo 3 lire!! Sa poštarinom lire 3-50

Ortopedijski Institut A. Zecchi. Via Roma 31 — TORINO — Primo piano. Aparat Zecchi ozdravljuje ERNIJU (KILU). Jedan novi ozdravljenik iz Trsta. «Bolestan od ernije mnogo godina, sam, da ću se ozdraviti pošlje st. kušao, sva do sada poznata sredstva, sreću kušao sam na posljednje spec. aparat Zecchi, te za rezultat kog sam postigao, dužnost mi je, da javno izjavim, da je aparat najperpektivniji i da nisam nikad lud potrosio svoj novac.» PIAZZA ANTONIO - Via Galvani Trieste. Neka imaju svi bolesnici od ernije ljudi, žene i djeca, u ovoj izjavi, koja za postignuće olakšanja njihovih patenja. Uslijed neprestanih i mnogobrojnih upita, javljamo da će ortopedik Zecchi biti lično u dolje spomenutim mjestima i lokalima, za pokuse na zainteresiranim osobama ozdravljajuću jakost njegovog vlastitog aparata i da će im moći tada dati savjet iz svoje duge profesionalne prakse. Trst: četvrtak 3. i petak 4. novembra «Hotel Moncenisio». Rijeka: subota 5. i nedjelja 6. novembra «Hotel Riviera». Pistoja: ponedjeljak 7. novembra «Hotel Paternost». Gorica: utorak 8. novembra «Hotel Angelo d'Oro».

KURJE OČI (kale) liječi brzo i uspješno mast. Farmacia Sponza TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST. Čuvajte se patvorina! Mast Rya možete dobiti u svim ljekarnama uz snalženu cijenu od 3 lire. NAJBOLJE VRELO! Kod nakupa lijetne i zimске robe (odjela svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulja, kišobrana, kravata, fino štafa, svih vrsta platna za košulje i odjela, te pokućstva svih vrsta i cijena, obratite se na jedno domaće i najcjenije vrelo. M. KOREN & Co. - PAZIN (Corso pred prošijom)

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (Iza magistrata). Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh najbolji za opštet i obrt. Besplatno podučavanje za vezele. Potrebittine za stroj. Popravci. Upostava motornog pogona. Stara trčanska tvrdka, ustanovljena 1899.

Narodni koledar „FRANINA i JURINA“ za Istru za god. 1928. izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista lijepi koledar poznat je i obiljubljen u svim istarskim domovima. Ove je godine koledar još ljepši nego lanjski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poučnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd. Kupujte ga! Širite ga! Preporučujte ga svojim prijateljima! Naručujte ga! Naručite prima „Tiskara Edinost“ i Uprava „Istarske Riječi“, Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjižara: Stoka, Trst (Via Milano); Tomasić, Opatija i Trbojević, Rijeka. Dobra je knjiga naš najbolji prijatelj! Ovaj je koledar vjislinu naš dobar prijatelj! Stoji samo 3 lire!! Sa poštarinom lire 3-50